

Kraštovaizdžio ir želdynų ekspertų grupė

KANTAUČIŲ ŠV. MERGELĖS MARIJOS NEKALTO PRASIDĖJIMO BAŽNYČIOS ŽELDINIŲ (PLUNGĖS G. 21, KANTAUČIAI) VERTINIMO ATASKAITA

Parengė: Remigijus Bakys

Kaunas – Girionys

2022 m. rugpjūčio 11 d.

T U R I N Y S

1. Įvadas	3
2. Tyrimo ir vertinimo metodika	4
3. Aprašomoji dalis – medžių būklės ir keliamos rizikos vertinimas. Instrumentinė puvinio paplitimo kamiene analizė	7–26
4. Apibendrinimas ir išvada	26
5. Priedas. Ekspertų kvalifikacija	27–30

IVADAS

Užsakovas:	Plungės rajono savivaldybės administracija
Užsakovo atstovas:	Roberta Jakumienė el. paštas <i>roberta.jakumiene@plunge.lt</i>
Objekto adresas:	Plungės g. 21, Kantaučiai, Plungės rajonas
Objektas:	Kantaučių Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios želdiniai, 13 medžių, 55.903711, 22.052182 (WGS)
Tyrimo ir vertinimo tikslas:	medžių būklės įvertinimas; grėsmės ir rizikos aplinkai įvertinimas
Apžiūros data:	2022 m. liepos 27 d.
Vertinimo lygis:	II vertinimo lygis – pagrindinis vertinimas
Vertinimo laikotarpis:	10 metų
Rizikos zonoje esantys objektai:	žmonės, pastatai, bažnyčia, gatvės važiuojamoji ir pėsčiųjų zona

Plungės rajono savivaldybės administracijos užsakymu įvertinta aštuonių paprastųjų klevų, trijų paprastųjų uosių ir dviejų mažalapių liepų fiziologinė būklė ir nustatytas pavojingumo laipsnis žmonių ir medį supančios aplinkos atžvilgiu.

Vertinti medžiai auga Kantaučių kaime, Plungės g. 21 esančios Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios kiemo teritorijoje. Želdinius vertino KŽEG ekspertas dr. Remigijus Bakys. Atlikta visų medžių vizualinė apžiūra ir (pasirinktinai) instrumentinė kamienų būklės ekspertizė – kamienų akustinės tomografijos tyrimas (matavimas), pateikiamas arboristinis visų medžių vertinimas ir rekomendacijos.

Mūsų atlikta ekspertizė ir teikiamos išvados bei rekomendacijos gali būti pagrindu sprendžiant medžio priežiūros uždavinius bei būklės problemas.

TYRIMO IR VERTINIMO METODIKA

URBANISTINĖSE TERITORIJOSE IR URBANISTINIUOSE ŽELDINIUOSE AUGANČIŲ MEDŽIŲ BŪKLĖS IR KELIAMO PAVOJAUS VERTINIMO METODIKA

Vertinant medžių priežiūros uždavinius ir keliamas grėsmes urbanizuotose, žmonių tankiai lankomose teritorijose, pasaulinėje praktikoje dažniausiai vartojamos dvi sąvokos: a) pavojingi aplinkai medžiai ir b) medžių struktūrinės ydos. Pavojingas aplinkai medis – tai medis, turintis struktūrinių ydų, dėl kurių jis visas arba jo dalis gali griūti/lūžti, sukeldamas pavojų žmonėms ir/arba kitiems netoliese esantiems objektams. Medžio struktūrinės ydos – dažniausiai mechaninio pobūdžio sužalojimai, ligų sukelti pažeidimai, ar tiesiog augalų natūralaus senėjimo proceso išdavos, silpninantys stiebą, šaknų sistemą ir (arba) lajas, ko pasekoje atskiros medžio dalys apmiršta, atsiranda struktūriniai pažeidimai (pvz. sekli šaknų sistema, daugiakamieniškumas, silpnos šakų prisisegimo vietos, trapi kamieno mediena, įvairūs įtrūkimai, medienos puviniai ir pan.).

Vieningos medžių keliamo pavojaus (rizikos) vertinimo metodikos pasaulyje nėra, be to, kiekvienos šalies ar net miesto adaptuotoje metodikoje juntama ženkliai subjektyvumo dozė. Taip yra dėl šių pagrindinių priežasčių:

1. Neįmanoma numatyti aplinkybių, dėl kurių ir kada medis žus ateityje (žūti, lūžti ar išvirsti, susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, gali ir visiškai sveikas medis).
2. Urbanistinė aplinka pasižymi stipriu neigiamu antropogeniniu poveikiu, dėl ko visiškai sveikų medžių miestų želdiniuose praktiškai nėra. Medžių sveikatingumo stoka paaiškintina tiek solidžiu gyvenvietėse, parkuose augančių medžių amžiumi, tiek tiesioginių stresorių, tokių kaip prastos dirvožemio savybės, oro ar grunto užterštumas, prasta genėjimo kultūra, įvairūs mechaniniai pažeidimai ir pan., gausa.
3. Medžiai miestuose, ypač seni, laikomi didele vertybe, todėl jie paprastai prižiūrimi bei saugomi iki „kritinio momento“ (dažniausiai – iki visiško nudžiūvimo, aiškaus stabilumo arba estetinės vertės praradimo). Neretai net medžių priežiūros specialistai negali vienareikšmiškai atsakyti, ar akivaizdžių struktūrinių ir sveikatos problemų turintį medį dar verta palikti augti, o medžio būklę įvertinti patikima skaitine išraiška yra praktiškai neįmanoma. Tokiais atvejais pasitelkiamos žinios, patirtis ir surinkta informacija, leidžiantys suskirstyti medžius į sąlygines (ir dėl to subjektyvias) pavojingumo/būklės kategorijas.

Mūsų taikoma metodika iš esmės apima kompleksinį išorinės medžio sveikatingumo būklės, struktūrinių defektų (tiek išorinių, tiek vidinių) bei medį supančios aplinkos įvertinimą. Vertinant medžio stabilumą, svarbu nustatyti medienos puvinių išplitimo kamieno vietas. Tam reikalingos specialios žinios ir patirtis bei specialūs prietaisai, šiuo atveju tyrimas atliktas akustiniu tomografu RINTECH © ARBOTOM.

Vizualaus medžių bei jų aplinkos vertinimo metodika yra parengta remiantis Tarptautinės arboristikos draugijos (*International Society of Arboriculture, ISA*) parengta ir taikoma metodika, derinant ją su Lietuvoje įgyta patirtimi. Numatomi 3 medžių rizikos vertinimo lygiai:

I lygis: ribotas vizualus vertinimas – faktiškai nustato medžius, kurie patenka į neišvengiamo ar tikėtino įvykio (lūžimo, išvirtimo ir pan.) tikimybės kategoriją.

II lygis: pagrindinis vertinimas – detalus vizualus medžio ir jį supančios aplinkos inspektavimas, surinktų duomenų analizė.

III lygis: aukštesnio lygio vertinimas – detalesnis tam tikros medžio dalies (kamieno, skeletinių šakų prisitvirtinimo prie kamieno, šaknų kaklelio ir šaknų būklės, ir pan.), potencialių pažeidžiamų objektų, medį supančios aplinkos, įvertinimas. Šio vertinimo metu gauti tikslesni duomenys gali pakeisti sprendimą dėl vertinamo medžio išsaugojimo ar pašalinimo.

Vadovaujamės II lygio – pagrindinio vertinimo – apibrėžimu ir mūsų parengta metodika leidžia vertinamus medžius priskirti sąlyginėms kategorijoms, nusakančioms potencialiai jų keliamą grėsmę žmogui ir juos supantiems objektams (2 ir 3 lentelės).

2 lentelė. Įvykio (medžio lūžimas, virtimas, šakų kritimas ir kt.) ir žalos padarymo tikimybės skalė (pagal ISA).

Įvykio tikimybė	Žalos padarymo objektui tikimybė			
	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė
Neišvengiama	Mažai tikėtina	Siek tiek tikėtina	Tikėtina	Labai tikėtina
Tikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Siek tiek tikėtina	Tikėtina
Įmanoma	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Siek tiek tikėtina
Netikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina

Įvykio (lūžio, išvirtimo, šakų kritimo) tikimybė:

Neišvengiama – medžio ar jo dalies lūžis ar virtimas jau prasidėjęs ar labai tikėtina, jog prasidės artimiausiu metu, net jeigu nėra stipraus vėjo ar didelės apkrovos. Ši kategorija nustatoma nepaisant numatyto vertinimo termino.

Tikėtina – medžio ar jo dalies lūžis ar išvirtimas galimas esant normalioms oro sąlygoms per nustatytą vertinimo terminą.

Įmanoma - medžio ar jo dalies lūžis ar išvirtimas galimas esant ekstremalioms oro sąlygoms, bet negalimas esant normalioms oro sąlygoms per nustatytą vertinimo terminą.

Netikėtina - medžio ar jo dalies lūžis ar išvirtimas negalimas esant normalioms oro sąlygoms ir negalimas esant ekstremalioms oro sąlygoms per nustatytą vertinimo terminą.

Žalos padarymo objektui (žmonėms, transportui, pastatui, etc.) tikimybė:

Didelė – didelė tikimybė, jog medis ar jo dalis padarys žalą objektui.

Vidutinė - tikimybė, jog medis ar jo dalis padarys žalą objektui yra, bet ne kiekvienu atveju.

Maža - yra nedidelė tikimybė, jog medis ar jo dalis padarys žalą objektui.

Labai maža - yra menka tikimybė, jog medis ar jo dalis padarys žalą objektui.

3 lentelė. Medžio keliamo pavojaus vertinimo matrica, sudaryta atsižvelgiant į įvykio ir žalos tikimybę (žr. 2 lentelę) bei prognozuojamų pasekmių mastą (pagal ISA).

Įvykio ir žalos padarymo tikimybė	Įvykio pasekmės			
	Nereikšmingos	Nežymios	Žymios	Sunkios
Labai tikėtina	Žemas	Vidutinis	Aukštas	Ekstremalus
Tikėtina	Žemas	Vidutinis	Aukštas	Aukštas
Siek tiek tikėtina	Žemas	Žemas	Vidutinis	Vidutinis
Mažai tikėtina	Žemas	Žemas	Žemas	Žemas

Dažniausiai urbanistiniuose želdiniuose augančių medžių keliamo pavojaus vertinimo procedūros esmė yra nustatyti ribą, kurią peržengus, medžius rekomenduojama sutvirtinti arba pašalinti. Paprastai, siekiant kaip galima ilgiau išsaugoti miesto želdinius, medžiai šalinami tik tuomet, kai jų keliamas pavojus pagal 3 lentelėje pateikiamą vertinimo matricą yra vertintinas žymeniu “Aukštas” arba “Ekstremalus”.

Reikia turėti omenyje, kad bet kuri medžio vertinimo metodika turi tam tikrų apribojimų, į kuriuos turi būti atsižvelgta gavus medžio vertinimo ir būklės prognozės rezultatus.

Pateikiamas medžio keliamos grėsmės vertinimas:

- apribotas specifiniu grėsmės faktorių nustatymo procentu ir gali neapimti kažkurio vieno grėsmės faktoriaus;
- apima žymią daugumą žinomų ar nustatytų objektų, kurie gali būti pažeisti medžio virtimo atveju; apima tik matomą ar aptinkamą vertinamo medžio būklę;
- pateikia vertinamų medžių būklę ir medį supančios aplinkos vertinimą esamu laiku;
- ne visi medžio defektai aptinkami ir ne visi medžio virtimo ar lūžių atvejai numatomi;
- **laikotarpis, kuriam vertinamas medis** (mūsų atveju – **penkeri metai**), **negali būti laikomas kaip medžių grėsmės keliamo pavojaus „garantinis laikotarpis“**;
- bet kuris medis, nepaisant jo matomų ar nematomų silpnų ar pažeistų vietų, turi galimybę išsvirti ar nulūžti veikiamas išorinių jėgų, kurios stipriai viršija jo aplinkai įprastų išorinių jėgų veikimą.

Medžių vertinimo pasai su instrumentinės analizės priedu, pateikiami šioje ataskaitoje, gali būti naudojami atskirai nuo šio teksto. Tačiau **tik visas ataskaitos tekstas atitinka atlikto darbo** – vertinto medžio būklės ir rizikos laipsnio aplinkai **arboristinio įvertinimo (ekspertizės) – turinį ir apimtį** bei Užsakovui teikiamo dokumento turinį.

Metodinė medžiaga ir literatūra

1. Žilinskas, R., Bakys, R., Deveikis, S., Jurkonis, N. (2020). Medžių būklės ekspertizės metodikos projekto apmatai – aprėptis, prieštaros, sprendimo būdai. *Darnios aplinkos vystymas*, Klaipėda, 1 (17), p. 122–135.
2. KŽEG archyvinė ir metodinė medžiaga (mašinraščiai), 2019–2022.
3. Anonimas. ARBOTOM® 3-D impulsetomograph. Non-destructive inspection of the inner conditions of trees. Elektroninis išteklius, prieiga internete:
<http://www.rinntech.de/images/stories/PDF/arbotom%20flyerengl2009.pdf>

APRAŠOMOJI DALIS

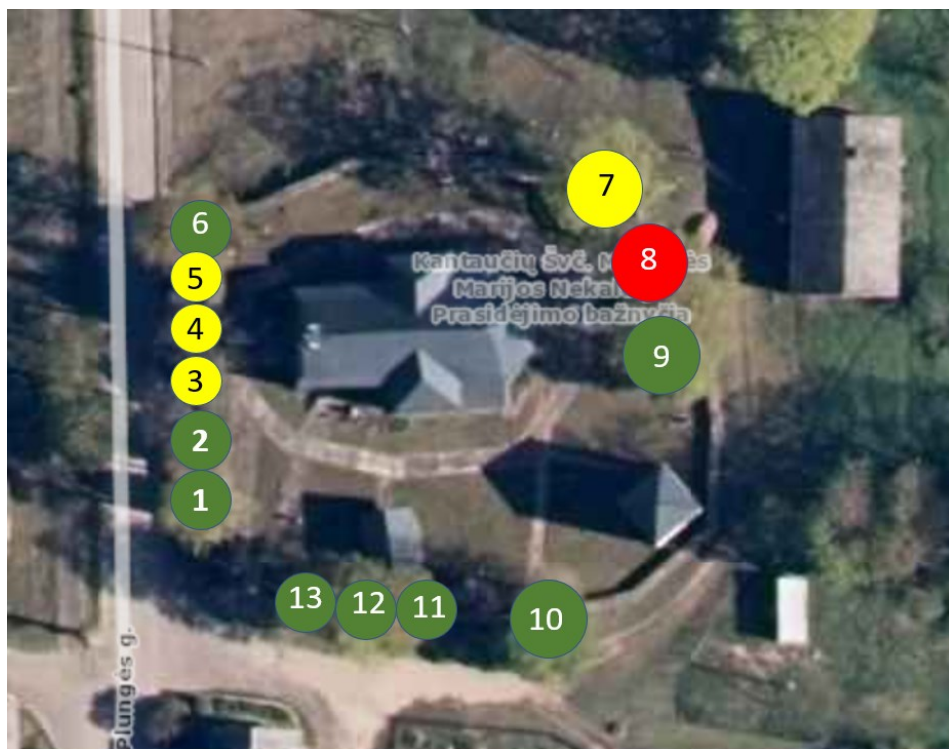
Bendrasis vertintų želdinių aprašas, būklės ir keliamo pavojaus aplinkai įvertinimas

Kantaučių Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios želdinių būklės vertinimas atliktas 2022 m. liepos mėnesį. Vertintų medžių rūšinė sudėtis ir apibendrinta jų būklė pateikta Lentelėje Nr. 1, jų išsidėstymo schema yra pavaizduota Pav. 1 ir Pav. 2.

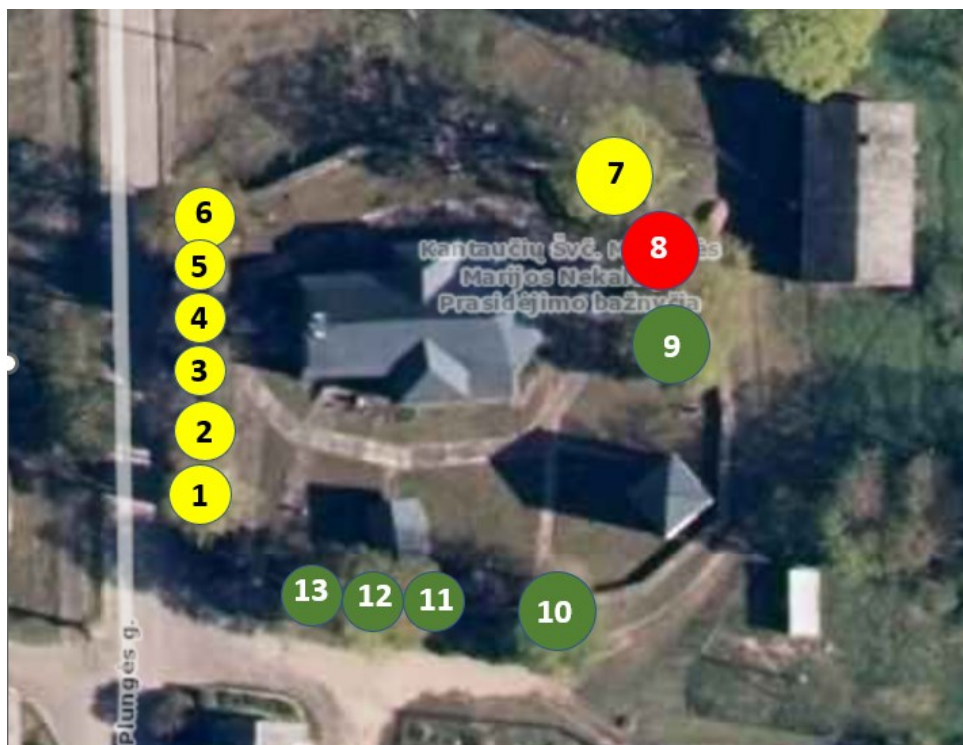
Lentelė 1. Vertintų medžių rūšinė sudėtis, būklė, keliamas pavojus aplinkai ir esminės rekomendacijos

Nr.	Medžio rūšis	Medžio būklė/pavojus aplinkai	Esminės rekomendacijos būklei pagerinti, pavojui sumažinti
1	Paprastasis klevas	gera/ vidutinis	Lajos redukcijos planavimas ateityje
2	Paprastasis klevas	gera/ vidutinis	Lajos redukcijos planavimas ateityje
3	Paprastasis uosis	pažeistas/ vidutinis	Defoliacijos monitoringas. Šalinimas, jei defoliacija viršys 70%
4	Paprastasis uosis	pažeistas/ vidutinis	Defoliacijos monitoringas. Šalinimas, jei defoliacija viršys 70%
5	Paprastasis uosis	pažeistas/ vidutinis	Defoliacijos monitoringas. Šalinimas, jei defoliacija viršys 70%
6	Paprastasis klevas	gera/ vidutinis	Lajos redukcijos planavimas ateityje
7	Paprastasis klevas	pažeistas/ vidutinis	Lajos redukcija. Šaknies kaklelio atkasimas.
8	Paprastasis klevas	pažeistas/ didelis	Šalinimas . Alternatyva: ženkli lajos redukcija, kamienų sutvirtinimas
9	Mažalapė liepa	gera/ mažas	Nereikalingos
10	Mažalapė liepa	gera/ mažas	Nereikalingos
11	Paprastasis klevas	gera/ mažas	Nereikalingos
12	Paprastasis klevas	gera/ mažas	Nereikalingos
13	Paprastasis klevas	gera/ mažas	Lajos redukcijos planavimas ateityje

Paveikslas 1. Vertintų medžių būklė. Medžių numeriai schemeje atitinka medžių numeraciją lentelėje Nr.1. Spalva žymi fiziologinę medžių būklę: a) žalia – medžiai be reikšmingų struktūrinių ydų, būklė gera; b) medžių būklė patenkinama, bet dėl struktūrinių ydų rekomenduojamos priežiūros priemonės arba nuolatinis monitoringas; ir c) medžių būklė prasta, medžių priežiūros priemonės arba medžio šalinimas yra būtini.

Paveikslas Nr. 2. Vertintų medžių keliamas pavojus aplinkai. Medžių numeriai schemeje atitinka medžių numeraciją lentelėje Nr.1. Spalva žymi keliamo pavojaus aplinkai lygmenį: a) žalia – pavojus aplinkai mažas b) pavojus aplinkai vidutiniškas dėl medžių fiziologinės būklės ir/arba augimo lokalizacijos; ir c) pavojus aplinkai didelis, medžių priežiūros priemonės arba medžio šalinimas yra būtini.

Vertinti želdiniai aiškiai skiriasi į dvi dalis.

Medžiai Nr. 1-6 vakarinėje dalyje formuoja vienpusę alėją šalia Plungės gatvės. Šių medžių kamienai yra menkai arba visai nepažeisti medienos puvinių ir jokios lūžimo grėsmės nekelia. Klevų lajos darosi didelės ir vešlios (kas būdinga šiai medžių rūšiai), todėl neišvengiamai pavienės šakos virš gatvės pėsčiųjų zonos pradės apmirti ir ateityje gali lūžti. Dėl šios priežasties per ateinantį dešimtmetį rekomenduojame numatyti klevų lajų formavimo darbus. Trys paprastieji uosiai (Nr. 3-5) yra kiek mažesni už juos rėminančius klevus ir dėl to šiek tiek užstelbti. Ši priežastis ir uosių džiūtis (ligos sukėlėjas – *Hymenoscyphus fraxineus* Baral et al. (2014)) nulėmė vertintų uosių lajų dalinę defoliaciją. Šiuo metu defoliacijos laipsnis nėra grėsmingas (iki 20%), tačiau uosių džiūtis linkusi progresuoti. Jei defoliacija ateityje viršys 60-70%, uosius reiktų pašalinti, nes įprastai uosių džiūtimi sergantys uosiai nuo suaktyvėjusių šaknų medienos puvinių išvirsta anksčiau, nei nudžiūsta jų lajos. Pagrindinė aptariamų medžių grupės bėda – ribotas augimo plotas ir nedidelis atstumas nuo mūrytų akmenų barjero, kuris šalia gatvės laiko žemės pylimą, ant kurio vertinami medžiai auga. Akivaizdžių tvoros ardymo šaknimis požymių nepastebėjome, tačiau šlaitas yra pasislinkęs gavės link, ir mūras gerokai pasviręs. Šiuo metu pylimas yra stabilus, nei žemės paviršiuje, nei barjere aktyvių trūkių nesimato. Vis tik, jei šlaitas išgriautų barjerą, visi šeši medžiai nuvirs tiesiai į gatvę. Apibendrinant, medžių Nr. 1-6 būklė yra gera arba patenkinama, struktūrinės ydos yra nereikšmingos ir tiesioginio pavojaus aplinkai nekelia. Tačiau inžinerinių įrenginių specialistai turėtų įvertinti pylimo stabilumą, ir jei jis nėra patikimas, šiuos medžius teks pašalinti. Dėl šios aplinkybės medžiams Nr. 1-6 suteikėme vidutinį keliamo pavojaus laipsnį.

Klevo Nr. 7 kamienne yra išplitęs centrinis kamieno puvinys, tačiau didelės grėsmės kamieno lūžimui šiuo metu nėra. Per ateinantį dešimtmetį medį būtų gerai įvertinti pakartotinai, nes tik taip galima įvertinti puvinio plitimo kamieno skerspjūvyje greitį, kuris kiekvienam augalui būna individualus. Šiam medžiui yra užkastas šaknies kaklelis, kas skatina šaknies kaklelio zonoje esančios žievės apmirimą, balanso puvinio atsiradimą ir jau esančių centrinių kamieno puvinio suaktyvėjimą. Šaknies kaklelį derėtų atkasti ir nebekrauti kompostuojamos organiko šalia kamieno. Šiam medžiui būtina redukuoti ir subalansuoti kamieno atžvilgiu lają, nes joje yra sausų šakų, be to, tokia priemonė leidžia sumažinti mechaninę apkrovą puvinio pažeistam kamienui. Medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Likę bažnyčią supantys medžiai (Nr. 7-13) yra išsidėstę puslankiu šalia bažnyčią supančios tvoros. Klevas Nr. 8 yra pavojingas, jo fiziologinė būklė prasta dėl daugiakamieniškumo, centrinių kamieno puvinio išplitimo kamienų susijungimo vietose, per didelės lajos, kurioje daug negyvų skeletinių šakų, ir nesenai įvykusio gretimo pastato gaisro, kuris pražudė dalį vakarinės lajos dalies. Norint šį puošnų medį išsaugoti, būtina atlikti ženklų lajos redukciją keliais etapais, ir sutvirtinti išsiskirti galinčius kamienus specialia jungtimi aukščiau kamienų susijungimo. Nesant galimybės greitai laiku atlikti šių priemonių, medį derėtų nupjauti. Medžio keliamas pavojus – didelis.

Likę medžiai (Nr. 9-13) yra geros būklės ir jų keliamas pavojus aplinkai yra minimalus.

Medžių aprašai

1. Paprastasis klevas (*Acer platanoides* L.)

Nr. plane – 1

Skersmuo: 51 cm

Aukštis: 21 m

Lajos skersmuo: 11 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga ant pylimo. Egzistuoja šlaito nuslinkimo pavojus.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga, normalaus tankumo.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: nenustatyta.

Žmogaus veiklos pažaidos: nenustatyta.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: neapsaugotas; santykinis lajos dydis: vidutinis; lajos tankumas: normalus; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

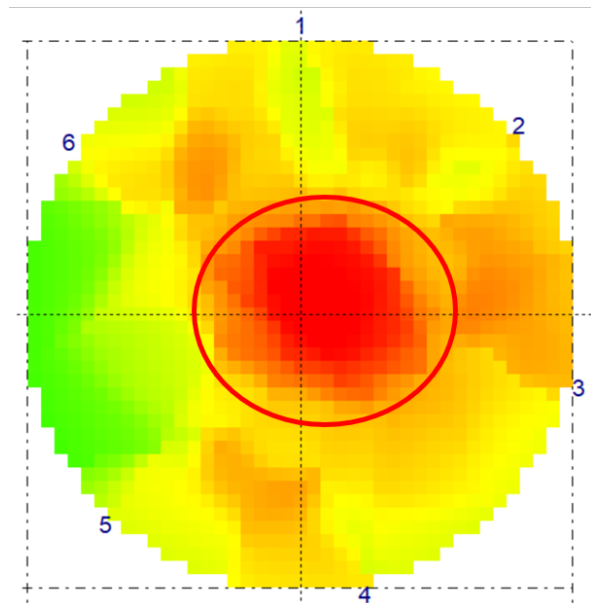
Struktūrinės ydos arba jų kilimo rizika:

Šaknys ir šaknų kaklelis: nėra; apkrova - nežymi; išvirtimo tikimybė – maža.

Laja ir šakos: medžio svorio centras formuojasi viršutinėje dalyje; apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė – maža.

Kamienas: nėra; apkrova - nežymi; lūžio tikimybė – maža.

Tomografinė medienos puvinio paplitimo kamienne analizė:

Orientacijai – sensorius Nr. 1 tvirtintas rytinėje medžio kamieno dalyje (kamieno pusėje nuo bažnyčios). Matuota 0,7 m aukštyje virš žemės. Medienos struktūros pokyčiai užfiksuoti kamieno centre ir apima 25% kamieno skersmens. Tokio masto puvinio išplitimas artėjančiam prie brandos amžiaus paprastajam klevui yra normalus reiškinys, neturintis jokio neigiamo efekto mechaniniam kamieno stabilumui.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl svorio centro lajoje išlūš ar išvirs per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 10 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs dėl pylimo poslinkių, nebuvo vertinta.

Bendras medžio keliamas pavojus – mažas.

Rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimo planavimas.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – mažas.

2. Paprastasis klevas (*Acer platanoides* L.)

Nr. plane – 2

Skersmuo: 37 cm

Aukštis: 18 m

Lajos skersmuo: 6 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga ant pylimo. Egzistuoja šlaito nuslinkimo pavojus.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga, normalaus tankumo.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: nėra.

Žmogaus veiklos pažaidos: nėra.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: neapsaugotas; santykinis lajos dydis: mažas; lajos tankumas: normalus; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Struktūrinės ydos arba jų kilimo rizika:

Laja ir šakos: medžio svorio centras formuojasi viršutinėje dalyje; apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė – maža.

Kamienas: nėra; apkrova - nežymi; lūžio tikimybė – maža.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nėra; apkrova - nežymi; išvirtimo tikimybė – maža.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl svorio centro lajoje išlūš ar išvirs per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 10 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs dėl pylimo poslinkių, nebuvo vertinta.

Bendras medžio keliamas pavojus – mažas.

Rekomendacijos – greta augančio klevo lajos redukcija, siekiant sumažinti užstelbimo laipsnį.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – mažas.

3. Paprastasis uosis (*Fraxinus excelsior* L.)

Nr. plane – 3

Skersmuo: 55 cm

Aukštis: 19 m

Lajos skersmuo: 8 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga ant pylimo. Egzistuoja šlaito nuslinkimo pavojus.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: sergantis; lapija – 20% defoliacija.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: uosių džiūtis.

Žmogaus veiklos pažaidos: nėra.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: neapsaugotas; santykinis lajos dydis: vidutinis; lajos tankumas: retas; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – būtinas lajos defoliacijos monitoringas bent kas dvejus metus, kasmetinis rekomenduojamas. Progresuojant lajos smulkiųjų šakų apmirimui ir defoliacijai iki 60-70%, medį reikėtų pašalinti.

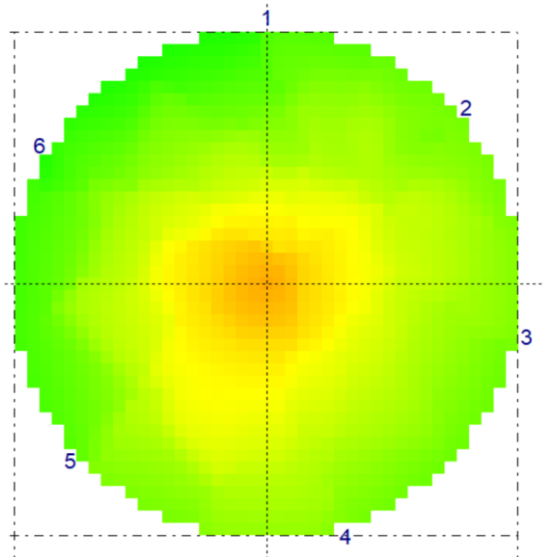
Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: medžio svorio centras formuojasi viršutinėje dalyje; apkrova - maža; lūžio tikimybė – maža. Progresuojant ligai, didės sausų šakų formavimosi ir kritimo tikimybė.

Kamienas: nėra; apkrova - nežymi; lūžio tikimybė – maža.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nėra; apkrova - nežymi; išvirtimo tikimybė – maža.

Tomografinė medienos puvinių paplitimo kamiene analizė

Orientacijai – sensorius Nr. 1 tvirtintas rytinėje medžio kamieno dalyje (kamieno pusėje nuo bažnyčios). Matuota 1 m aukštyje virš žemės. Kamieno apatinėje dalyje kamieno puvinių nėra.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl svorio centro lajoje išlūš ar išvirs per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 10 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra nedidelė. Išimtis: lajos defoliacijai progresavus iki maždaug 60-70%, kamieno išvirtimo tikimybė dėl išplitusių paviršinės šaknų sistemos puvinių taps didelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs dėl pylimo poslinkių, nebuvo vertinta.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Rekomendacijos – lajos defoliacijos monitoringas.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – mažas.

4. Paprastasis uosis (*Fraxinus excelsior* L.)

Nr. plane – 4

Skersmuo: 49 cm

Aukštis: 19 m

Lajos skersmuo: 7 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga ant pylimo. Egzistuoja šlaito nuslinkimo pavojus.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: sergantis; lapija – 20% defoliacija.

Ligos ir vabzdžių pažeidos: uosių džiūtis.

Žmogaus veiklos pažeidos: nėra.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: neapsaugotas; santykinis lajos dydis: vidutinis; lajos tankumas: retas; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – būtinas lajos defoliacijos monitoringas bent kas dvejus metus, kasmetinis rekomenduojamas. Progresuojant lajos smulkiųjų šakų apmirimui ir defoliacijai iki 60-70%, medį reikėtų pašalinti.

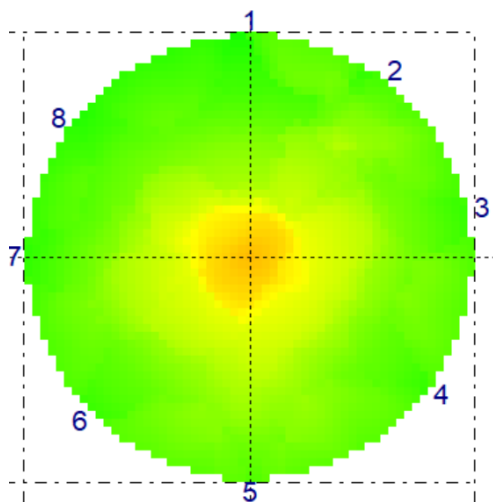
Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: medžio svorio centras formuojasi viršutinėje dalyje; apkrova - maža; lūžio tikimybė – maža. Progresuojant ligai, didės sausų šakų formavimosi ir kritimo tikimybė.

Kamienas: nėra; apkrova - nežymi; lūžio tikimybė – maža.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nėra; apkrova - nežymi; išvirtimo tikimybė – maža.

Tomografinė medienos puvinio paplitimo kamieno analizė

Orientacijai – sensorius Nr. 1 tvirtintas rytinėje medžio kamieno dalyje (kamieno pusėje nuo bažnyčios). Matuota 0,5 m aukštyje virš žemės. Kamieno apatinėje dalyje kamieno puvinio nėra.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – būtinas lajos defoliacijos monitoringas bent kas dvejus metus, kasmetinis rekomenduojamas. Progresuojant lajos smulkiųjų šakų apmirimui ir defoliacijai iki 60-70%, medį reikėtų pašalinti.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl svorio centro lajoje išlūš ar išvirs per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 10 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra nedidelė. Išimtis: lajos defoliacijai progresavus iki maždaug 60-70%, kamieno išvirtimo tikimybė dėl išplitusių paviršinės šaknų sistemos puvinų taps didelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs dėl pylimo poslinkių, nebuvo vertinta.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Rekomendacijos – lajos defoliacijos monitoringas.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – mažas.

5. Paprastasis uosis (*Fraxinus excelsior* L.)

Nr. plane – 5

Skersmuo: 22 cm

Aukštis: 19 m

Lajos skersmuo: 5 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga ant pylimo. Egzistuoja šlaito nuslinkimo pavojus.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: sergantis; lapija – 10% defoliacija.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: uosių džiūtis.

Žmogaus veiklos pažaidos: nėra.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: neapsaugotas; santykinis lajos dydis: mažas; lajos tankumas: retas; vidinių šakų išsivystymas: retas.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – būtinas lajos defoliacijos monitoringas bent kas dvejus metus, kasmetinis rekomenduojamas. Progresuojant lajos smulkiųjų šakų apmirimui ir defoliacijai iki 60-70%, medį reikėtų pašalinti. Šis uosis yra užstelbtas kaimyninių medžių ir neturi perspektyvos.

Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: medžio svorio centras formuojasi viršutinėje dalyje; apkrova - maža; lūžio tikimybė – maža. Progresuojant ligai, didės sausų šakų formavimosi ir kritimo tikimybė.

Kamienas: nėra; apkrova - nežymi; lūžio tikimybė – maža.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nėra; apkrova - nežymi; išvirtimo tikimybė – maža.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – būtinas lajos defoliacijos monitoringas bent kas dvejus metus, kasmetinis rekomenduojamas. Progresuojant lajos smulkiųjų šakų apmirimui ir defoliacijai iki 60-70%, medį reikėtų pašalinti.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl svorio centro lajoje išlūš ar išvirs per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 10 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra nedidelė. Išimtis: lajos defoliacijai progresavus iki maždaug 60-70%, kamieno išvirtimo tikimybė dėl išplitusių paviršinės šaknų sistemos puvinų taps didelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs dėl pylimo poslinkių, nebuvo vertinta.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Rekomendacijos – medžio pašalinimas dėl užstelbimo. tuo atveju, jei medis bus paliktas augti - lajos defoliacijos monitoringas.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – mažas.

6. Paprastasis klevas (*Acer platanoides* L.)

Nr. plane – 6

Skersmuo: 69 cm

Aukštis: 21 m

Lajos skersmuo: 14 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga ant pylimo. Egzistuoja šlaito nuslinkimo pavojus.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga, tanki.

Ligos ir vabzdžių pažeistos: pradinės stadijos centrinis kamieno puvinys. Puvinio išplitimas šiuo metu nepavojingas ir toks išliks per artimiausius dešimt metų, jei medžio būklė dėl kitų veiksnių reikšmingai nepablogės.

Žmogaus veiklos pažeistos: nėra.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: neapsaugotas; santykinis lajos dydis: vidutinis; lajos tankumas: tanki; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

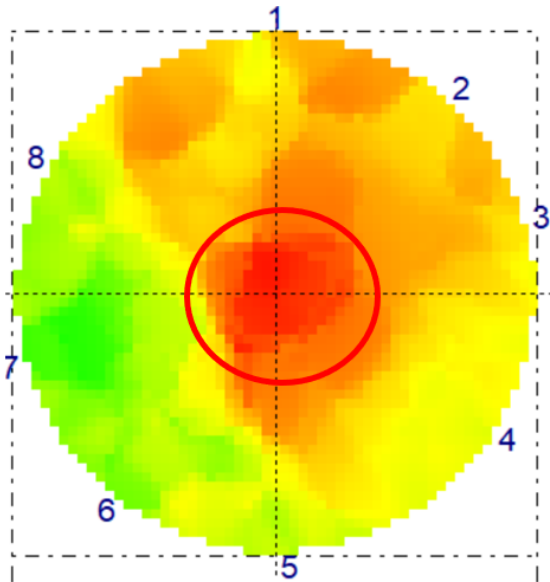
Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Šaknys ir šaknų kaklelis: nėra; apkrova - nežymi; išvirtimo tikimybė – maža.

Laja ir šakos: medžio svorio centras formuojasi viršutinėje dalyje; apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė – maža.

Kamienas: nėra; apkrova - nežymi; lūžio tikimybė – maža.

Tomografinė medienos puvinių paplitimo kamienne analizė

Orientacijai – sensorius Nr. 1 tvirtintas rytinėje medžio kamieno dalyje (kamieno pusėje nuo bažnyčios). Matuota 0,7 m aukštyje virš žemės. Medienos struktūros pokyčiai užfiksuoti kamieno centre ir apima 25% kamieno skersmens. Tokio masto puvinio išplitimas artėjančiam prie brandos amžiaus paprastajam klevui yra normalus reiškinys, neturintis jokio neigiamo efekto mechaniniam kamieno stabilumui.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – sausų šakų lūžimas.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl svorio centro lajoje išlūš ar išvirs per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 10 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra nedidelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs dėl pylimo poslinkių, nebuvo vertinta.

Bendras medžio keliamas pavojus – mažas.

Rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimo planavimas.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – mažas.

7. Paprastasis klevas (*Acer platanoides* L.)

Nr. plane – 7

Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: medžio lają būtina redukuoti, pašalinant sausas šakas ir subalansuojant svorio centrą kamieno atžvilgiu.

Kamienas: mechaninės paviršinės žaizdos; apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė – maža. Ateityje pažeistos žievės vietoje vystysis puviniai, to išvengti neįmanoma.

Šaknys ir šaknų kaklelis: užkastas šaknies kaklelis; apkrova - nežymi; išvirtimo tikimybė – maža. Neatkasus šaknies kaklelio, didelė tikimybė, kad šaknies kaklelio zoną ir paviršines šaknis pažeis medienos puviniai, o medžio gyvybingumas smarkiai sumažės.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – skeletinių šakų lūžimas, puvinių išplitimas mechaninių žaizdų ir šaknies kaklelio užkasimo vietoje.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medžio laja pradės lūžinėti per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 10 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra nedidelė, tačiau linkusi drastiškai didėti, jei nebus atkastas šaknies kaklelis.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Rekomendacijos – šaknų kaklelio atkasimas, lajos redukcinis genėjimas ir balansavimas.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – mažas.

8. Paprastasis klevas (*Acer platanoides* L.)

Nr. plane – 8

Skersmuo: 121 cm

Aukštis: 21 m

Lajos skersmuo: 14 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga prie bažnyčios tvoros. Po medžio laja – antkapiai ir koplyčia.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga, tanki.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: pažengęs centrinis kamieno puvinys.

Žmogaus veiklos pažaidos: nuo gaisro žuvusi viršutinė lajos dalis iš rytinės pusės.

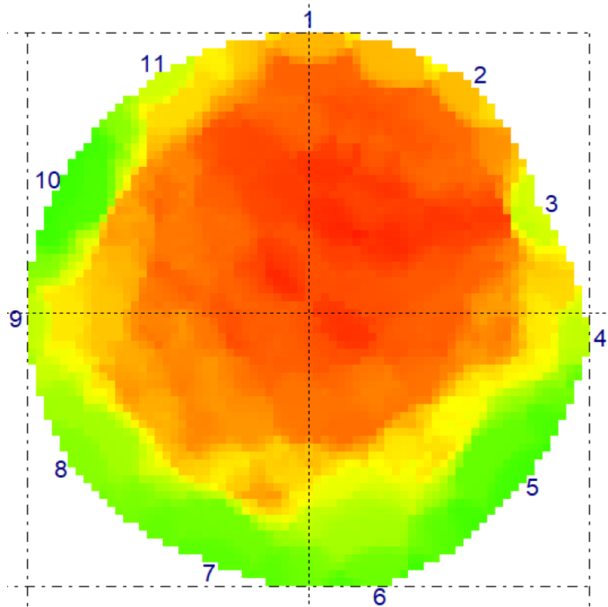
Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: neapsaugotas; santykinis lajos dydis: didelis; lajos tankumas: tanki; vidinių šakų išsivystymas: didelės.

Šaknų sistema ir šaknies kaklelis: nenustatyta.

Kamienas:

Puvinių paplitimas apatinėje kamieno dalyje (akustinė tomografija):

Orientacijai – sensorius Nr. 1 tvirtintas rytinėje medžio kamieno dalyje (kamieno pusėje nuo bažnyčios). Matuota 0,7 m aukštyje virš žemės. Medienos struktūros pokyčiai užfiksuoti kamieno centre ir apima 80 % kamieno skersmens. Tokio masto puvinio išplitimas yra pavojingas, lemiantis ženklų mechaninio kamieno stabilumo sumažėjimą. Sveikos medienos sienelių storis tarp sensorių Nr. 1-3 siekia apie 10 cm. Kamienne vystosi drevės, iš vertikalių kamieno trūkių sunkiasi medžio syvai. Medis daugiakamienis, yra didelė tikimybė, kad dėl puvinių išplitimo ir lajos svorio kamienai gali atsiskirti.

Laja. Laja yra nukentėjusi nuo gaisro, tačiau ir be to lajoje yra nemažai negyvvų šakų, kurios kelia pavojų. Labai vešli, jos masė yra gerokai per didelė puvinių sužalotam kamienui.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – sausų skeletinių šakų lūžis; žalių skeletinių šakų lūžis dėl per didelio lajos svorio; kamieno lūžis dėl puvinių išplitimo.

Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: medžio lają būtina ženkliai redukuoti keliais etapais, pašalinant sausas šakas ir subalansuojant svorio centrą kamieno atžvilgiu.

Kamienas: kamienus būtina sutvirtinti vienas kito atžvilgiu.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nenustatyta.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medžio laja pradės lūžinėti per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra didelė.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra didelė, pereinanti į ekstremalią.

Bendras medžio keliamas pavojus – didelis.

Rekomendacijos – medį rekomenduojame nukirsti. Jei būtų pasirinktas kelias jį išsaugoti, kamienų tvirtinimo ir lajos redukcijos darbus būtina įgyvendinti kuo greičiau.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – vidutinis.

9. Mažalapė liepa (*Tilia cordata* Mill.)

Nr. plane – 9

Skersmuo: 39 cm

Aukštis: 17 m

Lajos skersmuo: 7 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga prie bažnyčios tvoros. Po medžio laja – antkapiai ir koplyčia.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga, bet šiek tiek užstelbta kaimyninio klevo (Nr. 8).

Ligos ir vabzdžių pažaidos: nenustatyta.

Žmogaus veiklos pažaidos: nenustatyta.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: neapsaugotas; santykinis lajos dydis: mažas; lajos tankumas: normalus; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

Šaknų sistema ir šaknies kaklelis: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Kamienas: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Laja. reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – esminių grėsmių nenustatyta.

Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: lajos augimui reikia daugiau erdvės. Ši problema išsprendžiamas savaime, redukuojant arba pašalinant klevą Nr. 8.

Kamienas: nereikalingos.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nereikalingos.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medžio laja pradės lūžinėti per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra maža.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra maža.

Bendras medžio keliamas pavojus – mažas.

Rekomendacijos – nėra.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – nenustatytas.

10. Mažalapė liepa (*Tilia cordata* Mill.)

Nr. plane – 10

Skersmuo: 52 cm

Aukštis: 22 m

Lajos skersmuo: 7 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga prie bažnyčios tvoros.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: nenustatyta.

Žmogaus veiklos pažaidos: nenustatyta.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: dalinai apsaugotas; santykinis lajos dydis: mažas; lajos tankumas: normalus; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

Šaknų sistema ir šaknies kaklelis: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Kamienas: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Laja. reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – esminių grėsmių nenustatyta.

Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: nereikalingos.

Kamienas: nereikalingos.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nereikalingos.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medžio laja pradės lūžinėti per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra maža.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra maža.

Bendras medžio keliamas pavojus – mažas.

Rekomendacijos – nėra.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – nenustatytas.

11. Paprastasis klevas (Acer platanoides L.)

Nr. plane – 11

Skersmuo: 50 cm

Aukštis: 21 m

Lajos skersmuo: 8 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga prie bažnyčios tvoros.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: nenustatyta.

Žmogaus veiklos pažaidos: nenustatyta.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: dalinai apsaugotas; santykinis lajos dydis: mažas; lajos tankumas: normalus; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

Šaknų sistema ir šaknies kaklelis: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Kamienas: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Laja. reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – esminių grėsmių nenustatyta.

Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: nereikalingos.

Kamienas: nereikalingos.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nereikalingos.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medžio laja pradės lūžinėti per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra maža.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra maža.

Bendras medžio keliamas pavojus – mažas.

Rekomendacijos – nėra.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – nenustatytas.

12. Paprastasis klevas (Acer platanoides L.)

Nr. plane – 12

Skersmuo: 54 cm

Aukštis: 22 m

Lajos skersmuo: 7 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga prie bažnyčios tvoros.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: nenustatyta.

Žmogaus veiklos pažaidos: nenustatyta.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: dalinai apsaugotas; santykinis lajos dydis: mažas; lajos tankumas: normalus; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

Šaknų sistema ir šaknies kaklelis: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Kamienas: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Laja. reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – esminių grėsmių nenustatyta.

Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: nereikalingos.

Kamienas: nereikalingos.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nereikalingos.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medžio laja pradės lūžinėti per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra maža.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra maža.

Bendras medžio keliamas pavojus – mažas.

Rekomendacijos – nėra.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – nenustatytas.

13. Paprastasis klevas (Acer platanoides L.)

Nr. plane – 13

Skersmuo: 49 cm

Aukštis: 21 m

Lajos skersmuo: 10 m

Augavietės faktoriai

Augimo aplinkos sąlygoti rizikos faktoriai: ribotas plotas, auga prie bažnyčios tvoros.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas: normalus; lapija – gyvybinga.

Ligos ir vabzdžių pažaidos: nenustatyta.

Žmogaus veiklos pažaidos: nenustatyta.

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis: dalinai apsaugotas; santykinis lajos dydis: mažas; lajos tankumas: normalus; vidinių šakų išsivystymas: normalus.

Šaknų sistema ir šaknies kaklelis: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Kamienas: reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Laja. reikšmingų struktūrinių ydų nenustatyta.

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – esminių grėsmių nenustatyta.

Rekomenduojamos struktūrinių ydų arba jų kilimo rizikos mažinimo priemonės, jei medis nėra šalinamas:

Laja ir šakos: nereikalingos.

Kamienas: nereikalingos.

Šaknys ir šaknų kaklelis: nereikalingos.

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medžio laja pradės lūžinėti per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias ar žymias pasekmes, yra maža.

Rizika, kad medis dėl šaknų ir kamieno būklės išvirs ar išlūš per 5 metų laikotarpį ir užkris ant žmonių ir ir/arba infrastruktūros ar kito turto, sukeldamas sunkias pasekmes, yra maža.

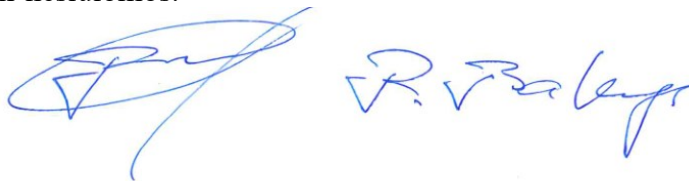
Bendras medžio keliamas pavojus – mažas.

Rekomendacijos – nėra.

Medžio keliamas pavojus, įgyvendinus rekomendacijas, – nenustatytas.

APIBENDRINIMAS IR IŠVADA

Atlikta ekspertizė ir teikiama išvada bei rekomendacijos galėtų ir turėtų būti tvirtas pagrindas tiek savivaldybei, tiek privačios valdos savininkui sprendžiant medžių tvarkymo ir priežiūros klausimus. Įvertinta **13** medžių būklė ir keliama rizika, pasiūlytos arboristinės priemonės, realizuotinos ateityje. Medžių būklė glaustai apibūdinta **lentelėje, 7 psl. Tris (3) uosius** reikėtų stebėti ir vertinti jų defoliacijos laipsnį, jei defoliacija viršys 70 %, medžius reikėtų šalinti. **Penkiems (5) klevams** ateityje reikalinga lajų redukcija (sumažinimas, arboristinis genėjimas). **Vieną (1) klevą numatyta šalinti** arba reikia nedelsiant taikyti jo gelbėjimo arboristines priemones. **Keturiems (4) medžiams** arboristinės priemonės nereikalingos ir nesiūlomos.

Ekspertas

KŽEG direktorius

Steponas Deveikis

EKSPERTŲ KVALIFIKACIJA

Dr. Remigijus Bakys, diplomuotas miškininkas, fitopatologijos (augalų ligų) specialistas, Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijos direktoriaus pavaduotojas plėtrai ir inovacijoms.

Kvalifikacijos: fitopatologijos daktaro disertacija Švedijos agrarinių mokslų universitete (Uppsala, 2013), 16 mokslinių publikacijų autorius;

Pastarojo meto ekspertinė veikla: Vilniaus Sapielių parko ir Trakų Vokės parko tvarkymo ir atkūrimo projektų ekspertų grupės narys (2017); Anykščių skvero medžių būklės instrumentinė analizė ir vertinimas (2019); Panevėžio miesto Laisvės aikštės medžių būklės arboristinė instrumentinė analizė (2019), Vilniaus miesto Tauro kalno želdyno medžių instrumentinė ekspertizė (akustinė tomografija) ir analizė (2020), Plungės rajono želdinių būklės instrumentinės ekspertizės Šateikiuose, Alsėdžiuose, Platielių sen. ir kitur (2019–2021).

Paslaugos: medžių kamienų puvinių tyrimas akustiniu tomografu ir (arba) rezistografu; medžių būklės ir santykio su supančia aplinka vertinimas.

Renaldas Žilinskas, profesionalus arboristas.

Kvalifikacijos: Europos arboristikos tarybos (*European Arboricultural Council, EAC*) sertifikuotas arboristas – *European Tree Worker (ETW)* (2017), Tarptautinės arboristikos draugijos (*International Society of Arboriculture, ISA*) Medžių rizikos vertinimo kvalifikacija (*Tree Risk Assessment Qualification, ISA TRAQ*) (2018), Europos arboristikos tarybos (*European Arboricultural Council, EAC*) sertifikuotas senolių medžių priežiūros specialistas – praktinis lygmuo (2020), Europos arboristikos tarybos (*European Arboricultural Council, EAC*) sertifikuotas Arboristikos techninis ekspertas (*European Tree Technician (ETT)*) (2020), Nepriklausomas želdynų ir želdinių ekspertas (reg. Nr. (26)-NŽE-2 (2022-02-17)).

Pastarojo meto darbai su KŽEG: Vilniaus Gedimino technikos universiteto Senamiesčio rūmų kiemo želdinių arboristinė ekspertizė (2019); Anykščių skvero medžių būklės ir santykio su supančia aplinka arboristinis vertinimas (2019); Panevėžio miesto Laisvės aikštės medžių būklės arboristinė ekspertizė (2019), Šakių miesto aikštės-skvero arboristinis vertinimas ir medžių šaknų puoselėjimo priemonių taikymas (2019–2020), Prezidentūros kiemelyje ir parke, S. Daukanto a. 3, Vilniuje, augančių medžių būklės ir rizikos laipsnio aplinkai arboristinis įvertinimas ir 37 medžių arboristinių priemonių projektas (2020), Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato Šventragio slėnio parko, Barboros Radvilaitės g., Vilniuje, 31 medžio arboristinių priemonių projektas (2020), J. Janonio g. 40, Kačerginė, Kauno rajono savivaldybė, 25 medžių arboristinių priemonių projektas (2020), Tilžės g. 49, Klaipėda, sklype augančių 38 medžių arboristinis įvertinimas ir arboristinių priemonių projektas (2020), Plungės miesto Telšių gatvės (iki sankryžos su Laisvės gatve) želdinių ekspertizė (2020), Priežiūros priemonių, atliktų paprastajam klevui, augančiam Kęstučio 4, Trakai, arboristinis įvertinimas (2021), Vingrių gatvės Vilniuje arboristinis trijų projektinių sprendinių įvertinimas (2021), Birutės g. 22, Plungė, 13 augančių medžių būklės ir rizikos laipsnio aplinkai arboristinis įvertinimas ir arboristinių priemonių projektas (2021), Trapiojo gluosnio, augančio Vileišio g.25, Vilnius, būklės ir rizikos laipsnio aplinkai arboristinis įvertinimas ir arboristinių priemonių projektas (2021), Paprastojo ąžuolo, augančio Gruzdžių miestelio, Šiaulių raj., centrinėje aikštėje, būklės ir rizikos laipsnio aplinkai arboristinis įvertinimas ir arboristinių priemonių projektas (2021), Paprastojo klevo, augančio Birutės g. 14, Birštonas, sklypo teritorijoje lūžusios šakos šiaurės vakarinėje lajos pusėje ekspertizės aktas (2022).

Paslaugos: Medžių būklės ir santykio su supančia aplinka vertinimas; rekomendacijos dėl želdinių sutvarkymo ir želdinių arboristinio tvarkymo priemonių pateikimas.

INTERNATIONAL SOCIETY OF ARBORICULTURE TREE RISK ASSESSMENT QUALIFICATION

Renaldas Žilinskas

Having successfully completed the requirements established by the International Society of Arboriculture, the above named is hereby recognized as ISA Tree Risk Assessment Qualified.

Kevin Martlage
Kevin Martlage
Director of Credentialing
International Society of Arboriculture
6 Jun 2018
Issue Date

Caitlyn Pollihan
Caitlyn Pollihan
Executive Director
International Society of Arboriculture
6 Jun 2023
Term of Validity End Date

Vertėjų biuras UAB Eurolingvo
JK 151355399, PVM mok. k. LT513553917
J. Basanavičiaus a. 4, LT-68309 Marijampolė
Tel. (8 343) 55 405, el. p. info@vertejubiuras.lt
www.vertejubiuras.lt

Vertimas iš anglų kalbos

TARPTAUTINĖ ARBORISTIKOS DRAUGIJA MEDŽIŲ RIZIKOS VERTINIMO KVALIFIKACIJA

Renaldas Žilinskas

Sėkmingai įvykdžius tarptautinės arboristikos draugijos iškeltus reikalavimus pirmiau minėtam asmeniui pripažįstama ISA Medžių rizikos vertinimo kvalifikacija.

ISA Qualifications™

/Parašas/
Kevin Martlage
Akreditaciją suteikimo direktorius
Tarptautinė arboristikos draugija

2018 m. birželio 6 d.
Išdavimo data

/Parašas/
Caitlyn Pollihan
Vykdomasis direktorius
Tarptautinė arboristikos draugija

2023 m. birželio 6 d.
Galiojimo pabaigos data

Marijampolė, 2018-07-02

Vertimą atliko vertėja Rasa Klikūnienė. Su LR BK 235 straipsniu, numatančiu baudžiamąją atsakomybę už melagingą ir žinomai neteisingą vertimą, vertėja supažindinta.

Vertėjų biuro UAB „Eurolingvo“
direktore Rasita Treinienė.

Rasita Treinienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

RENALDAS ŽILINSKAS

(vardas ir pavardė asmens, kuriam išduotas nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos pažymėjimas)

**NEPRIKLAUSOMO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ EKSPERTO
KVALIFIKACIJOS ATESTATAS**
2022-02

(išdavimo data ir registracijos Nr.)

Šis atestatas patvirtina, kad asmuo, kuriam jis išduotas, atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, keliamus nepriklausomam želdynų ir želdinių ekspertui, ir turi teisę atlikti želdynų ir želdinių būklės ekspertizę.

Nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos atestatas galioja neterminuotai.

Direktorė

Milda Račienė

(pareigos, parašas, atestatą išduodančio asmens vardas, pavardė)

DETALŲ METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Nepriklausomų želdynų ir želdinių ekspertų kvalifikacijos atestatas (arboristas@kzeg.lt)
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-17 Nr. (26)-NŽE-2
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	MILDA RAČIENĖ, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-17 10:12:04
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-17 10:12:21
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-21 - 2024-09-20
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Petravičienė, Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-17 10:37:58
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykių aprašantis metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2022-02-17 10:38:14
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-02-17 atspausdino Danguolė Petravičienė
Paieškos nuoroda	

CERTIFICATE

RENALDAS ŽILINSKAS

Date of birth: 02/04/1968

ID: 005831

successfully passed the examination as

Veteran Tree Specialist
Practising Level

Date and place of the certification:
Slavkov u Brna, 20/11/2019

Valid until:
12/2022

Jonathan Cocking

President of the European Arboricultural Council e.V.

Josef Grábner

President of Arboricultural Academy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

